

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЗ «ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказом ректора
28.04.2023 № 45-ОД

ПОЛОЖЕННЯ
про порядок визнання результатів навчання,
здобутих шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти
в ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»

ПОГОДЖЕНО
Протокол засідання
вченої ради
28.04.2023 № 10

Протокол засідання
студентського самоврядування
університету
19.04.2023 № 4

1. Загальні положення

1.1. Положення про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти в ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» розроблено відповідно до Законів України «Про освіту» і «Про вищу освіту» зі змінами, Порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (затверджено Наказом МОН України № 130 від 08.02.2022 р.), Положення про організацію освітнього процесу в ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» зі змінами (затверджено наказом ректора від 26.12.2022 № 179-ОД; погоджено з вченою радою університету, протокол № 6 від 23.12.2022 і студентським самоврядуванням університету, протокол № 30 від 15.12.2022).

1.2. Положення регламентує порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти.

1.3. ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка» має право визнавати результати навчання, здобуті шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти, осіб, які:

- здобувають фахову вищу освіту в ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка» за однією або кількома освітніми програмами;
- навчаються у двох і більше закладах вищої освіти;
- навчаються за програмами внутрішньої й міжнародної академічної мобільності;
- здобули попередню вищу освіту за іншою освітньою програмою / іншим освітнім рівнем, зокрема ті, які вступають на перший (бакалаврський) рівень на базі освітнього рівня фахового молодшого бакалавра або освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста;
- переводяться в ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка» з іншого закладу вищої освіти (наукової установи);
- переводяться з однієї освітньої програми на іншу в межах ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка»;
- поновлюються до складу здобувачів вищої освіти до ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка».

1.4. Право на визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної, неформальної та/або інформальної освіти, поширюється на здобувачів усіх рівнів вищої освіти.

1.5. Не підлягають визнанню:

- результати формального, неформального та/або інформального навчання, здобуті на тимчасово окупованих територіях України, Грузії, Молдови або на території держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором чи державою-окупантом;
- результати неформального та/або інформального навчання, визначені у професійних стандартах та/або стандартах, установлених міжнародними конвенціями чи договорами, стороною яких є Україна, для професій, для яких запроваджено додаткове регулювання (для освітніх програм, за якими здійснюють підготовку фахівців відповідних професій), крім випадків, передбачених відповідними конвенціями чи договорами.

1.6. Основні терміни та їх значення:

- **європейська кредитна трансферно-накопичувальна система (ЄКТС)** – система трансферу з накопичення кредитів, що її використовують у Європейському просторі вищої освіти з метою надання, визнання, підтвердження кваліфікацій та освітніх компонентів. ЄКТС ґрунтується на визначенні необхідного навчального навантаження здобувача вищої освіти. Результати навчання обліковують у кредитах ЄКТС;
- **інформальна освіта (самоосвіта)** – це освіта, яка передбачає самоорганізоване здобуття особою певних компетентностей, зокрема під час повсякденної діяльності,

пов'язаної з професійною, громадською або іншою діяльністю, родиною чи дозвіллям;

- **неформальна освіта** – організована провайдером освітніх послуг навчальна діяльність здобувачів освіти, яка не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти й може завершуватися присвоєнням професійних та / або присудженням часткових освітніх кваліфікацій;
- **освітня програма** – система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти;
- **результати навчання** – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів;
- **формальна освіта** – освіта, яку здобувають за освітніми програмами відповідно до визначених законодавством рівнів освіти, галузей знань, спеціальностей і яка передбачає досягнення здобувачами освіти передбачених освітніми стандартами результатів навчання відповідного рівня освіти і здобуття визнаних державою освітніх і професійних кваліфікацій;
- **якість вищої освіти** – відповідність результатів навчання вимогам, встановленим законодавством, відповідним стандартом вищої освіти та/або договором про надання освітніх послуг.

2. Порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної освіти

2.1. Здобувач вищої освіти подає до деканату факультету / директорату навчально-наукового інституту заяву про визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної освіти (*Додаток 1*), до якої додає оригінали документів, що підтверджують вивчення ним відповідних освітніх компонентів:

- витяг з навчальної картки здобувача вищої освіти / заліково-екзаменаційних відомостей – для тих, хто навчається одночасно за двома й більше освітніми програмами в ЛНУ;
- залікову книжку / витяг із заліково-екзаменаційних відомостей – для тих, хто навчається одночасно у двох і більше закладах вищої освіти або за програмами внутрішньої й міжнародної академічної мобільності;
- додаток до диплома – для тих, хто здобув попередню вищу освіту за іншою освітньою програмою / іншим освітнім рівнем;
- академічну довідку – для тих, хто був переведений або поновлений до університету з іншого закладу вищої освіти.

2.2. Якщо назва й обсяг освітнього компонента й форма контролю, зазначені в поданих здобувачем вищої освіти документах, збігаються з відомостями про них у навчальному плані освітньої програми, за якою він навчається, заступник декана факультету / директора навчально-наукового інституту з навчальної роботи Perezарховує результати вивчення освітнього компонента з переведенням оцінки, отриманої за результатами попереднього навчання, в оцінку за шкалою, прийнятою в ЛНУ, і фіксує їх у навчальній картці здобувача вищої освіти.

2.3. Якщо здобувач вищої освіти претендує на визнання результатів навчання за освітніми компонентами, назва, обсяг і форма контролю яких не збігаються з відомостями про них у навчальному плані освітньої програми, за якою він навчається, декан факультету / директор навчально-наукового інституту своїм розпорядженням створює предметну комісію,

до складу якої входять завідувач кафедри, викладач, який відповідає за освітній компонент, і представник органів студентського самоврядування.

Члени предметної комісії не повинні мати конфлікту інтересів зі здобувачем вищої освіти.

2.4. Предметна комісія у визначений нею спосіб визнання результатів навчання (співбесіда зі здобувачем, виконання ним індивідуального завдання, тестування тощо) здійснює переатестацію й фіксує її результати в заліково-екзаменаційній відомості. При цьому за бажанням здобувача результати його попереднього навчання можуть бути визнані для перезарахування дисциплін вільного вибору в обсязі, передбаченому навчальним планом.

2.5. Якщо освітні компоненти, на перезарахування результатів вивчення яких претендує здобувач вищої освіти, не забезпечують виконання вимог відповідної освітньої програми щодо формування запланованих компетентностей, предметна комісія ухвалює рішення про їх невизнання.

У таких випадках формують академічну різницю / академічну заборгованість.

2.6. У випадку наявності академічної різниці / академічної заборгованості здобувач вищої освіти звертається із заявою про її ліквідацію на ім'я декана факультету / директора навчально-наукового інституту (*Додаток 2*).

Декан факультету / директор навчально-наукового інституту надає дозвіл і встановлює термін ліквідації академічної різниці / академічної заборгованості.

2.7. Якщо здобувач вищої освіти не згодний з висновком предметної комісії, він має право звернутися з апеляцією до декана факультету / директора навчально-наукового інституту.

Декан факультету / директор навчально-наукового інституту своїм розпорядженням створює апеляційну комісію у складі заступника декана факультету / директора навчально-наукового інституту з навчальної роботи й науково-педагогічних працівників відповідної кафедри. Члени предметної комісії не повинні мати конфлікту інтересів зі здобувачем вищої освіти.

Апеляційна комісія за результатами розгляду скарги ухвалює обґрунтоване рішення про повне або часткове задоволення скарги чи про залишення поданої скарги без задоволення.

3. Порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти

3.1. Здобувач вищої освіти (далі – заявник) подає на ім'я декана факультету / директора навчально-наукового інституту заяву (*Додаток 3*) щодо визнання результатів неформального та/або інформального навчання, декларацію про попереднє навчання (*Додаток 4*) й додаткові документи (за наявності; оригінали під опис або фото- чи ксерокопії), які підтверджують наведену в декларації інформацію про попереднє навчання.

Працівники деканату факультету / директорату навчально-наукового інституту надають консультативну допомогу заявникам щодо заповнення декларацій про попереднє навчання, зокрема, щодо опису результатів неформального та/або інформального навчання для їх подальшого зіставлення з результатами навчання, передбаченими відповідною освітньою програмою.

3.2. Декан факультету / директор навчально-наукового інституту своїм розпорядженням створює комісію, до якої входять гарант освітньої програми, на якій навчається здобувач вищої освіти, та викладачі кафедри, які мають бути обізнані в предметі оцінювання, компетентними в питаннях оцінювання й визнання, неупередженими, здатними створювати необхідну психологічну обстановку для здобувача вищої освіти й не мати конфлікту інтересів. Комісія у своїй роботі має забезпечувати конфіденційність процедури й дотримуватися етичних норм поведінки.

3.3. Якщо заявником є здобувач вищої освіти – особа з особливими освітніми

потребами, йому дозволяють використовувати спеціальні технічні засоби, зокрема слухові апарати, ноутбуки, систему підсилення звуку тощо. За потреби необхідно використовувати найбільш прийнятні для таких здобувачів методи і способи спілкування, зокрема жестову мову та рельєфно-крапковий шрифт (шрифт Брайля).

За потреби комісія може залучати до її роботи відповідних фахівців і педагогічних працівників, які володіють цими методами і способами спілкування.

3.4. Комісія протягом десяти робочих днів аналізує достовірність інформації щодо здобутого заявником попереднього досвіду й результатів неформального та/або інформального навчання й перевіряє надану заявником інформацію.

Для підтвердження або уточнення необхідної інформації комісія направляє запити до зазначених у декларації про попереднє навчання суб'єктів, які здійснювали неформальне навчання або де було здійснено професійну, громадську чи іншу діяльність, під час якої заявник здобув результати неформального та/або інформального навчання.

3.5. Відповіді зазначених суб'єктів розглядають як додаткові документи (матеріали), які засвідчують наведену заявником інформацію.

У випадку направлення запиту до суб'єкта, який здійснював неформальне навчання або де було здійснено професійну, громадську чи іншу діяльність, під час якої заявник здобував відповідні результати навчання, термін розгляду заяви про визнання може бути продовжений до отримання зазначеної інформації та її опрацювання, про що комісія інформує заявника.

За результатами аналізу отриманої інформації комісія ухвалює рішення про можливість проводити подальші етапи процедури визнання результатів навчання.

3.6. Якщо інформація, наведена в декларації про попереднє навчання, і додаткові документи, надані заявником та/або суб'єктом (суб'єктами) неформального та/або інформального навчання, не дозволяють ідентифікувати результати навчання заявника для їх подальшого зіставлення з результатами навчання, передбаченими відповідною освітньою програмою, або наведена в декларації про попереднє навчання інформація щодо неформального навчання чи досвіду діяльності заявника не підтверджується, комісія повертає документи заявнику без подальшого розгляду, оформлюючи відповідний письмовий висновок комісії.

3.7. Заявник має право повторно подати до деканату факультету / директорату навчально-наукового інституту на розгляд заяву про визнання результатів неформального та/або інформального навчання й декларацію, що містить уточнену інформацію, і додаткові документи, що її підтверджують і дозволяють ідентифікувати результати неформального та/або інформального навчання заявника.

3.8. На підставі інформації, наведеної в декларації про попереднє навчання й наданих документах, комісія зіставляє результати неформального та/або інформального навчання заявника з результатами навчання, передбаченими відповідною освітньою програмою, за змістом і рівнем складності, ухвалює рішення щодо відповідності/невідповідності задекларованих результатів навчання результатам навчання, передбаченим обов'язковим складником освітньої програми, ідентифікує результати навчання, які підлягають оцінюванню, і визначає, як їх може бути визнано – шляхом перезарахування або проведення атестації.

У разі призначення атестації комісія ухвалює рішення, у який спосіб її буде проведено (співбесіда зі здобувачем, виконання ним індивідуального завдання, тестування тощо), і визначає методи, зміст та обсяг оцінювання результатів навчання заявника, забезпечуючи оцінювання всіх змістових складників відповідного результату (відповідних результатів) навчання. Ці методи можуть відрізнятися від методів, які застосовують для здобувачів освіти в межах відповідної освітньої програми, водночас вони мають забезпечувати змістову валідність оцінювання.

3.9. У випадку невідповідності задекларованих результатів неформального та/або інформального навчання заявника результатам навчання, передбаченим обов'язковим складником освітньої програми, за якою навчається заявник, комісія розглядає можливість

визнання таких результатів навчання в межах вибіркового складника освітньої програми, за якою навчається заявник. Обов'язковою умовою визнання результатів неформального та/або інформального навчання заявника в межах вибіркового складника освітньої програми є відповідність цих результатів навчання рівню освіти, на якому реалізується освітня програма.

3.10. Комісія ухвалює рішення про зарахування заявнику певного освітнього компонента освітньої програми, якщо за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання визнають усі результати навчання, передбачені цим освітнім компонентом. У такому випадку заявнику зараховують відповідну освітньому компоненту кількість кредитів ЄКТС. Оцінку за таким освітнім компонентом визначають за підсумками вимірювання визнаних результатів навчання.

3.11. У випадку, якщо за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання визнають тільки частину результатів навчання, передбачених певним освітнім компонентом, заявнику зараховують окремі види навчальної роботи за таким освітнім компонентом.

3.12. У випадку ухвалення комісією рішення про можливість визнання результатів неформального та/або інформального навчання заявника в межах вибіркового складника освітньої програми комісія зараховує заявнику певну кількість кредитів вибіркового складника освітньої програми.

У такому випадку визнані результати навчання мають бути відображеними в індивідуальному навчальному плані як один чи кілька вибірових освітніх компонентів. Обсяги таких освітніх компонентів у кредитах ЄКТС визначає комісія.

3.13. Загальний обсяг освітніх компонентів освітньої програми, що їх зараховують здобувачу освіти за підсумками визнання результатів неформального та/або інформального навчання, не може перевищувати 25 % відповідної освітньої програми (для спеціальностей галузі знань 12 «Інформаційні технології» не може перевищувати 35 % відповідної освітньої програми).

3.14. Здобувач вищої освіти не може бути звільненим від підсумкової атестації на підставі визнання результатів неформального та/або інформального навчання.

3.15. У разі негативного висновку щодо визнання результатів навчання комісія пише обґрунтування в довільній формі, яке візує декан факультету / директор навчально-наукового інституту. Якщо здобувач вищої освіти не згоден з таким висновком, він має право звернутися з апеляцією до декана факультету / директора навчально-наукового інституту.

3.16. За необхідності апеляції декан факультету / директор навчально-наукового інституту розпорядженням створює апеляційну комісію у складі заступника декана факультету / директора навчально-наукового інституту з навчальної роботи, викладачів відповідної кафедри, які не входили до комісії, передбаченої п. 3.2 цього Положення, і представника органів студентського самоврядування. Члени предметної комісії не повинні мати конфлікту інтересів зі здобувачем вищої освіти.

Апеляційна комісія за результатами розгляду скарги ухвалює обґрунтоване рішення про повне або часткове задоволення поданої скарги чи про відмову в її задоволенні.

4. Прикінцеві положення

4.1. Це Положення набирає чинності з дати затвердження вченою радою університету.

4.2. У випадку внесення змін або доповнень у державні нормативно-правові документи, що регламентують питання цього Положення, відповідні пункти Положення втрачають чинність і набирають чинності внесені зміни.

4.3 Зміни й доповнення до цього Положення розглядає й затверджує вчена рада ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка».

Декану факультету / директору навчально-наукового інституту

_____ (прізвище, ініціали)

здобувача вищої освіти ___ курсу спеціальності

освітньої програми _____

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

номер телефону:

електронна пошта:

ЗАЯВА

Прошу провести процедуру визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної освіти на освітній програмі _____ (зазначити назву освітньої програми й закладу вищої освіти, де навчався здобувач), за освітніми компонентами:

1.

2.

...

(зазначити назви освітніх компонентів, їхній обсяг у кредитах ЄКТС, форму підсумкового контролю й отримані здобувачем вищої освіти оцінки/бали).

Дата

Підпис

Декану факультету / директору навчально-наукового інституту

_____ (прізвище, ініціали)

здобувача вищої освіти ___ курсу спеціальності

освітньої програми _____

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

номер телефону:

електронна пошта:

ЗАЯВА

Прошу дозволити ліквідувати академічну заборгованість / академічну різницю, яка виникла у зв'язку з (зазначити причину: поновлення, переведення з іншого закладу вищої освіти тощо).

Дата

Підпис

Заява має бути завізована заступником декана факультету / директора навчально-наукового інституту із наведенням переліку освітніх компонентів, які становлять академічну різницю / академічну заборгованість.

Декану факультету / директору навчально-наукового інституту

_____ (прізвище, ініціали)

здобувача вищої освіти ___ курсу спеціальності

_____ освітньої програми _____

_____ (прізвище, ім'я, по батькові)

номер телефону:

електронна пошта:

ЗАЯВА

Прошу провести процедуру визнання результатів навчання неформальної (інформальної) освіти, здобутих мною під час _____ (зазначити заходи неформального та/або інформального навчання або інші види професійної, громадської чи іншої діяльності, під час яких було здобуто відповідні результати навчання).

Претендую на перезарахування:

(обрати потрібний варіант / потрібні варіанти)

✓ освітнього компонента / освітніх компонентів обов'язкового складника освітньої програми _____ (вказати назву/назви);

✓ освітнього компонента / освітніх компонентів вибіркового складника освітньої програми _____ (вказати назву/назви);

✓ окремих видів навчальної роботи в межах освітнього компонента / освітніх компонентів освітньої програми: _____ (вказати назву/назви ОК).

✓ інше.

Дата

Підпис

Декларація про попереднє навчання

Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) здобувача вищої освіти

Спеціальність _____

Освітня програма, на якій навчається здобувач вищої освіти

1. Опис результатів неформального та/або інформального навчання, які підлягають визнанню.
2. Інформація про суб'єкт, який здійснював неформальне навчання або з яким пов'язана професійна, громадська або інша діяльність (за наявності), під час якої було здобуто відповідні результати навчання.
3. Інформація про попереднє навчання й досвід діяльності заявника, під час яких було здобуто результати неформального та/або інформального навчання, зокрема, періоди неформального та/або інформального навчання та/або відповідної діяльності (за наявності).
4. Перелік додаткових документів, що їх надає заявник для підтвердження інформації про неформальне та/або інформальне навчання (за наявності).

Дата

Підпис